

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การจัดการเงินสะสมทรัพย์สำหรับผู้มีรายได้ก่อนวัยผู้สูงอายุในด้าน การจัดการเงินสะสมทรัพย์ การวางแผนการบริโภค-การออม และรูปแบบการออม การวิจัยครั้งนี้จะมีกระบวนการอันเป็นขั้นตอนที่สำคัญสำหรับใช้ในการเรียนรู้และศึกษาการจัดการเงินสะสมทรัพย์ การวางแผนการบริโภค-การออม และรูปแบบการออม โดยจะดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิจัยดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. การสำรวจข้อมูลภาคสนามด้วยแบบสอบถาม

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการศึกษาข้อมูลชุมชนและสังคมอย่างละเอียดที่เรียกว่าในด้านภูมิสังคม ตลอดจนครัวเรือนในพื้นที่ ที่จะดำเนินการวิจัย จะใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นวิธีหลัก รายละเอียดสำหรับการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชากรใน ผู้ที่ทำงานอายุ 30 ปีขึ้นไป เพื่อต้องการทราบความสามารถ ในการจัดการเงินสะสมทรัพย์ของบุคคลตั้งแต่วัยทำงานก่อนวัยผู้สูงอายุ โดยแบ่งกลุ่มก่อนวัยผู้สูงอายุ เป็น 4 เขตในกรุงเทพฯ โดยแบ่งเป็นเขตละ 35 คนเฉพาะในพื้นที่เขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 140 คน

โดยการวิจัยครั้งนี้จะใช้การกำหนดตัวอย่างอย่างง่าย ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถาม (Interview Schedule)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะเป็นการศึกษาการจัดการเงินสะสมทรัพย์สำหรับผู้มีรายได้ก่อนวัยผู้สูงอายุโดยการสร้างแบบสอบถามที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งได้ทำการปรับปรุงคำถามให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประชาชนเขต กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ประกอบด้วยคำถามข้อมูลพื้นฐานของประชากรในชุมชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพในที่อยู่อาศัย ระยะเวลาในการอาศัยในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายได้ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบที่เป็นจริงตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้รวมของครัวเรือน การเก็บออมเงินของครัวเรือน และภาวะหนี้สินของครัวเรือน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การจัดการเงินสะสมทรัพย์ การวางแผนการบริโภค-การออม และรูปแบบการออม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการออม การจัดการเงินสะสมทรัพย์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับของพฤติกรรมการปฏิบัติ	น้ำหนักคะแนน
ปฏิบัติมากที่สุด	5
ปฏิบัติมาก	4
ปฏิบัติปานกลาง	3
ปฏิบัติน้อย	2
ปฏิบัติน้อยที่สุด	1

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปรผล ซึ่งผลจากการคำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของ อันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

ดังนั้น เกณฑ์การแปรผลคะแนนของค่าเฉลี่ยของการจัดการเงินสะสมทรัพย์ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ ดี
คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ พอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80	ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ ควรปรับปรุง

การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้มีความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงโดยมีการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาโครงสร้างของแบบสอบถาม (Construct Validity) ความเหมาะสมของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การทดสอบหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบว่าคำถามในแต่ละข้อสามารถสื่อความความหมายได้ตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการและมีความเหมาะสมหรือไม่ แล้วนำกลับมาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามดังกล่าวที่ได้ทดสอบมาแล้ว มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาช (Cronbach) สำหรับแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 8.762

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี เอกสาร แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวทางการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อสามารถวัดได้อย่างสมบูรณ์
3. เข้าไปในเขตดุสิตขอความร่วมมือในการเก็บแบบสอบถาม
4. ประชุมชี้แจงและเตรียมความพร้อมแก่ทีมวิจัยในการทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม
5. ผู้วิจัยและทีมดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 133 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายทุกๆชั้นภูมิโดยแยกตามระดับช่วงอายุ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ 31 – 40 ปี อายุ 41 – 50 ปี อายุ 51 – 60 ปี
6. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

3.การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้ขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 3.1 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลขตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน
- 3.2 บันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อประมวลผลข้อมูล และคำนวณหาค่าทางสถิติ จากนั้นนำมาผลที่ได้มาวิเคราะห์ และนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มานำเสนอเป็นส่วนร่วมประกอบควบคู่กับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ตลอดจนการอภิปรายผล
- 3.3 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์โดย

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลคุณลักษณะด้านประชากร, ความคิดเห็นของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย
2. สถิติอ้างอิง(Inferential Statistics) ผู้วิจัยใช้ One way ANOVA เพื่อศึกษาการส่งเสริมการออมของประชาชนกลุ่มผู้มีงานทำในเขตคูสิต

ขั้นตอนในการวิจัย

ระยะเวลาทำการวิจัย ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเป็น 7 ระยะคือ

ระยะที่ 1 ประชุมและเตรียมความพร้อมให้แก่ทีมวิจัยพร้อมทั้งเริ่มทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติ นโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ประชากร และข้อมูลพื้นฐานอื่นของเขต จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดระยะเวลาตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2556 – 30 พฤศจิกายน 2559

ระยะที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและการสืบค้นข้อมูล ขอคำแนะนำและปรึกษาจากที่ปรึกษาโครงการวิจัย เพื่อให้มีเนื้อหาที่สมบูรณ์และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยกำหนดระยะเวลาตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2559 – 31 มกราคม 2560

ระยะที่ 3 จัดทำโครงร่างการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม ตลอดจนการนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบก่อนที่จะนำไปใช้โดยกำหนดระยะเวลาตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 – 28 กุมภาพันธ์ 2560

ระยะที่ 4 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการ Try-Out และทำการสำรวจพื้นที่เพื่อเตรียมทำการวิจัยภาคสนามในเบื้องต้นโดยกำหนดระยะเวลาตั้งแต่ 1 มีนาคม 2559 – 31 มีนาคม 2559

ระยะที่ 5 ทำการวิจัยภาคสนาม โดยการลงพื้นที่ทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามประกอบ โดยกำหนดระยะเวลาตั้งแต่ 1 เมษายน 2560 – 30 มิถุนายน 2560

ระยะที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบข้อมูล โดยกำหนดระยะเวลาตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2560 – 31 กรกฎาคม 2560

ระยะที่ 7 สรุปผลการวิจัยและจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ โดยกำหนดระยะเวลาตั้งแต่ 1 สิงหาคม 2560 – 30 กันยายน 2560